

Staging, grading a léčba nejčastějších kožních nádorů

NÁDOR (zduření, novotvar, zvětšení, neoplasma) - místní, nadměrné bujení tkáně, vycházející z buněk vlastního těla. Buňky se nekontrolovatelně množí a liší se ve tvaru a funkci.

Staging nádorů - podle systému WHO: **Stage 0** - jeden tumor, nekompletně ohraničen od dermis, identifikován histologicky, NO

Stage I - jeden tumor invadující dermis, NO

Stage II - jeden tumor invadující dermis, N1-2

Stage III - multipní léze do dermis, veliké, infiltrativní NO

Stage IV - jakékoliv T, jakékoliv N, M1

SPINOCELULÁRNÍ KARCINOM

- častý maligní tumor starších zvířat s výskytem na uších, pyscích, šourku a končetinách

- okolo drápkového lůžka roste agresivně - amputace prstu

- na málo osrstěných místech je vyvolávajícím faktorem sluneční záření

- pomalu metastazuje do regionálních MU

- predispozice u kníračů

Diagnostika - anamnéza, klinické vyšetření, FNAB, pro staging vzorky z regionálních MU

Terapie a prognóza - chirurgická excize, případně doplněná radioterapií (v oblasti planum nasi neúčinná), prognóza dle lokalizace a histologického vyšetření.

MELANOM

- častý nádor u psů s pigmentovanou kůží, nejčastěji na místech které jsou konstantně traumatizovány

- **predilekce** - dutina ústní a drápkové lůžko

- převážně neopouzdřené s variabilní velikostí

- amelanotické melanomy se obtížně

diagnostikují díky schopnosti imitovat

uspořádání epitelálních, mezenchymálních,

ale i kulatobuněčných tumorů.

- **kritéria malignity**: lokalizace - maligní / orální, unguální, na pysku/, stupeň pigmentace, invazivní růst do okolí a invazivita do cév, mitotický index

- predispozice - zlatý retriever, pudl

Diagnostika - anamnéza, klinické vyšetření, FNAB, histopatologické vyšetření

Terapie a prognóza - chirurgická excize primárního tumoru s širokou excízi (cca 2cm do okolí plus 1 zdravá fascie do hloubky) případně doplněná o radioterapii svodných mízních uzlin a v případě neadekvátní excize i místa primárního tumoru. Chemoterapie (cisplatina-30mg/m² IV nebo carboplatina- 90 mg/m² IV SID před radioterapií po dobu 6 týdnů minimálně). Prognóza závisí na stagingu.

KOŽNÍ LYMFOM

- klinické příznaky variabilní a závisí na rozsahu onemocnění - většinou jako generalizované nebo multifokální postižení ve formě nodulů, plaků, vředů nebo erytematózních či exfoliativních dermatitid

Diagnostika - klinické vyšetření, biochemické a hematologické vyšetření krve, vyšetření moči. Cytologické a

histopatologické vyšetření je esenciální pro

stanovení diagnózy. Imunofenotypizace je

jedním z nejdůležitějších doplňujících vyšetření. Kompletní staging je nezbytný k

určení prognózy onemocnění, výběru vhodného léčebného protokolu a kontroly

účinnosti terapie

Terapie a prognóza - high grade lymfomy se vyznačují rychlou progresí, ale lépe reagují na chemoterapii, low grade lymfomy mívají většinou indolentní průběh a reagují hůře na léčbu. Neefektivnější kombinované protokoly obsahující kromě vinkristinu, cyklofosfamidu a prednisonu též doxorubicin a L-asparaginázu

Tento projekt vznikl za podpory projektu IVA č. 2016FVL/1660/23

Withrow & Page & Vail *Withrow and MacEwen's Small Animal Clinical Oncology*, 5th ed.; D Vail: Saunders, 2012.

Nemoci psa a kočky I. díl, 2. vydání (Svoboda, Senior, Doubek, Klimeš a kolektiv). Brno: Noviko, 2001. ISBN

Obecná veterinární patologie, 2. vydání (Halouzka). Brno: Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, 2009. ISBN

978-80-7305-062-7

Systémová veterinární patologie IV. díl (Halouzka). Brno: Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, 1998. ISBN

978-0-323-02870-7

<http://www.veterinariotraumatologo.com/2013/06/tumores-perianales-circunmelanomas.html>. [online]. [cit. 2016-11-14]

<http://losunasvetco.com/2014/07/30/it-is-a-tumor-finding-fatty-tumors-in-dogs/>. [online]. [cit. 2016-11-14]

<http://vetweb.cz/maligni-lymfom-u-psa-diagnostika-a-management/>. [online]. [cit. 2016-11-14]

Jagielski, D., Lechowski, R., Hoffmann-Jagielska, M., Winiarczyk, S. A retrospective study of the incidence and prognostic factors of multicentric lymphoma in dogs (1998- 2000). *J Vet Med A Physiol Pathol Clin Med* 2002;49:419-424

Autoři: Veronika Vybíhalová, Doc. MVDr. Michal Crha PhD.

LIPOM

- benigní nádor z tukové tkáně (adipocytů), svou stavbou odpovídá zralé tukové tkáni, avšak má jemné pouzdro a jeho buňky bývají o něco větší než normální podkožní tukové buňky

- solitární či mnohočetné útvary, měkké konzistence, nejčastěji lokalizované v

oblasti hrudníku, břicha a předních končetin.

- infiltrativní méně často

- predisponovaní jsou psi starší 8 let

Diagnostika - anamnéza, klinické vyšetření, FNAB, cytologie

Terapie a prognóza - chirurgická excize, u obézních zvířat je doporučena před zákrokem dieta neboť dojde ke zmenšení lipomu, prognóza je příznivá,

v případě infiltrativního lipomu méně příznivá z důvodu recidiv

MASTOCYTOM

- nejčastěji se vyskytující kožní nádor u staších psů

- jestliže zasahuje i do podkoží, zvyšuje se míra malignity

- etiologie vzniku není zcela jasná a není vázaná na sluneční záření

- chronická kožní onemocnění predisponují vznik nádoru díky neustálé iritaci

- klinické projevy: překyselení žaludku díky poklesu gastrinu v plazmě a vznik

žaludečních vředů, který se projevuje

nechutenstvím, zvracením a horečkou

- plemenná predispozice - boxer, knírač,

beagle, bostonský teriér, mops

labradorský retrívr

Diagnostika - anamnéza, klinické vyšetření, FNAB z místa léze - v 90% lze

potvrdit pouhou cytologií, i přesto však provádíme i histologii (na grading

tumoru), kompletní biochemické vyšetření krve a CBC., FNAB z reaktivní MU

Grading mastocytomu - provádí histopatolog podle systému Patnaik

Grade 1 - zasahují pouze do dermis, mají nízkou cellularitu, dobře diferenciované buňky a málo mitózy, prognóza dobrá, pokud chirurgicky odstraněn, nemá tendence se vracet.

Grade 2 - 24-45 % všech mastocytomů, infiltruji už do spodní vrstvy dermis nebo podkoží, zvýšená cellularita, pleomorphismus, husté stroma, jádra kulatá a segmentovaná malé množství mitóz a nekrózy, prognóza opatrná. Nutná chirurgická excize s velkými okraji, i přesto je častá remise.

Grade 3 - hluboké a invazivní tumory, zvýšené množství pleomorphismu, kulaté a větvenité buňky, velké nukleární formy, často mnohojaderné buňky, velké množství nekrotických mitóz (až 80%) a edémů. prognóza nepříznivá, velmi častá remise i při chirurgické excizi.

Terapie a prognóza - chirurgická excize s minimálními okraji 3cm.

Radiační terapie je nejčastěji používána po chirurgické terapii - lépe na léčbu

odpovídají tumory s nízkou malignitou.

Chemoterapie - na léčbu disseminovaných a vysoce maligních mastocytomů.

Nejúčinnější lék je Vinblastine, Prednison, COP, CHOPN

PERIANÁLNÍ ADENOM A ADENOKARCINOM

- v okolí anu se nejčastěji vyskytují ohraničené útvary ve formě adenomů a

vzácněji ve formě adenokarcinomů

- predispozice - starší a nekastrovaní samci,

u fen vzácně

Diagnostika - anamnéza, klinické vyšetření, FNAB z lézí nebo kožní biopsie

Terapie a prognóza - chirurgická excize útvaru a kastrace, prognóza dle histologického vyšetření a stagingu

